

**PRZEDMIOTOWY
SYSTEM OCENIANIA**

**Z EDUKACJI
DLA BEZPIECZEŃSTWA**

**dla Szkoły Podstawowej nr 10
w Koszalinie**

**Opracowała:
Maria Biernacka**

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

PSO wynika z treści zawartych w SSO i podstawy programowej. PSO jest częścią składową SSO.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia odbywa się poprzez ocenianie wewnątrzszkolne, na które składa się:

- a. **ocenianie bieżące,**
- b. **klasyfikacja śródroczna,**
- c. **klasyfikacja roczna.**

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- kształtowanie umiejętności samooceny i autokorekty,
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i wyjątkowych uzdolnieniach ucznia.

Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

- na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zapoznawani są z PSO,
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone prace pisemne są oceniane i omawiane w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki są oddawane uczniom,
- nauczyciel informuje uczniów na bieżąco o jego ocenach, a rodziców zgodnie ze statutem szkoły,
- **2 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej rodzice są informowani o przewidywanej ocenie końcoworocznej ucznia.**

I. Systematycznej i planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów:

- wypowiedzi,
- czynności polecane przez nauczyciela,
- wytwory pracy własnej,
- prezentacje multimedialne,
- odpowiedzi, kartkówki,
- sprawdziany lub testy,
- aktywność na zajęciach (uczestnictwo w ćwiczeniach ratowniczych, dyskusji),
- poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych

- rozwiązań,
- zachowanie w trakcie zajęć,
- obserwacja uczestnicząca (głównie w sferze postaw).

II. Ogólne kryteria oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa

Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

- zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- uzyskuje przeważającą ilość ocen cząstkowych celujących,
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- inicjuje dyskusję,
- przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć,
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą,
- odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań,
- wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień,
- argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą poza programową,
- wykonuje szereg zadań z własnej inicjatywy,
- jest żywo zainteresowany tym co dzieje się w Polsce i na świecie,
- angażuje się w akcje humanitarne, ekologiczne, wolontariat,
- bierze (z sukcesami) udział w konkursach,
- potrafi doskonale zaplanować i zorganizować pracę swoją i innych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

- zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie,
- sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji,
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela,
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów,
- odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze,
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacji o sposobach alternatywnego działania,
- umie pokierować grupą rówieśników.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym,
- samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- samodzielnie wykonuje typowe zadania związane z tokiem lekcji,
- podejmuje wybrane zadania dodatkowe,
- jest aktywny w czasie lekcji,
- poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre |
środki ratownicze.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- opanował podstawowe elementy programu pozwalające na podjęcie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających,

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji,
- udziela odpowiedzi na proste pytania nauczyciela,
- samodzielnie wykonuje proste zadania praktyczne w trakcie zajęć,
- przejawia przeciętną aktywność.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności,
- jego postawa na lekcjach jest bierna, ale wykazuje chęć do współpracy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu,
- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć,
- nie interesuje się przedmiotem i wykazuje brak chęci do nauki.

III. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- odpowiedź ustna:

- przynajmniej raz w semestrze, oceniana pod względem rzeczowości, stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania krótkich, rzeczowych odpowiedzi (dla wygody ucznia może odpowiadać na zadane pytania pisemnie na kartce),
- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji;

- **kartkówka** (jest to pisemna forma sprawdzenia bieżących umiejętności edukacyjnych uczniów wynikająca z potrzeb związanych z aktualnie omawianymi treściami programowymi. Kartkówka nie wymaga ustnego uprzedzenia uczniów i trwa do 15 minut).

- obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji (jeżeli jest niezapowiedziana), a jeżeli jest zapowiedziana to z partii materiału określonej przez nauczyciela
- w formie testów z pytaniami zamkniętymi i 2-3 otwartymi;

- **sprawdzian** (forma sprawdzenia umiejętności edukacyjnych ucznia obejmująca zagadnienia do pięciu jednostek lekcyjnych. Podana do wiadomości z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (uczniowie notują termin w zeszytach, a nauczyciel w dzienniku). Czas trwania 1 jednostka lekcyjna.

- odpowiedź ustna- pisemna,
- sprawdziany zawierają pytania na ocenę celującą,
- w formie testów - z pytaniami zamkniętymi i 2-3 otwartymi;

Termin zwrotu ocenionych prac nie może być dłuższy niż 10 dni roboczych. Z przyczyn usprawiedliwionych istnieje możliwość przedłużenia tego czasu o okres nieobecności nauczyciela.

IV. Warunki poprawy ocen częściowych:

a. uczeń ma możliwość poprawy wszystkich ocen od niedostatecznej po dobrą z kartkówek ze sprawdzianów, odpowiedzi ustnej, ćwiczeń ratowniczych, prac domowych dokładnie raz w ustalonym terminie. Ocena ta jest oceną ostateczną,

b. w przypadku nieuczestniczenia w którejś z obowiązujących zapowiedzianych przez nauczyciela form sprawdzenia wiedzy i umiejętności (np. kartkówka, sprawdzian) bez względu na przyczyny uczeń ma obowiązek poddania się sprawdzeniu osiągnięć w trybie i formie podanej przez nauczyciela; w przypadku ponownej nieobecności nieusprawiedliwionej

uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (bez możliwości poprawienia),

- c. w przypadku, gdy uczeń (uczniowie klasy) unikają obecności na zajęciach w dniu zapowiedzianych sprawdzianów lub kartkówek, nauczyciel nie ma obowiązku powiadamiania klasy o terminie kolejnej pracy kontrolnej,
- d. w przypadkach losowych nauczyciel ustala indywidualnie z uczniem warunki nadrabiania braków.

V. Inne ustalenia uwzględnione PSO:

- a. w każdym półroczu uczeń może raz zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu, podręcznika, pracy domowej, zwolnienia z odpowiedzi ustnej, itp.). Za przekroczenie limitu nieprzygotowań uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- b. nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia na początku lekcji, po wejściu do klasy. Brak zgłoszenia w przypadku nieodrobionej pracy domowej skutkuje oceną niedostateczną. Nie można zgłaszać nieprzygotowania w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień sprawdzianu, kartkówki oraz na 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną; **nieprzygotowanie nie dotyczy również zadań zapowiedzianych z dużym wyprzedzeniem, np.: ćwiczeń ratowniczych,**
- c. nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian, kartkówkę uczniowi, jeżeli stwierdzi na podstawie jego zachowania niesamodzielność pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania pracy samodzielnej jest podstawą do postawienia oceny niedostatecznej. Powyższa informacja dotyczy także innych form sprawdzenia wiedzy np. samodzielnych ćwiczeń ratowniczych.
- d. nauczyciel, w sytuacji, gdy uczeń przeszkadza na lekcji nauczycielowi w pracy i innym kolegom w zdobywaniu wiedzy może: ustnie upomnieć ucznia i wpisać uwagę do dziennika; jeżeli to nie odniesie skutku, nauczyciel ma prawo sądzić, że uczeń rozumie wszystkie zagadnienia związane z tematem lekcji i poprosić go do odpowiedzi.
- e. uczeń może otrzymać ocenę cząstkową za wygraną w konkursie literackim lub plastycznym na poziomie rejonowym, wojewódzkim i ogólnopolskim związanego z przedmiotem. Ocenę cząstkową ustala nauczyciel-opiekun.
- f. nauczyciel nie może przeprowadzić kolejnego sprawdzianu bez oddania uczniom poprzednio napisanego. Może jednak w tym czasie przeprowadzać kartkówki i zadawać prace pisemne.
- g. Uczeń za aktywność na lekcji nagrodzony jest plusami. Za minimum dwie poprawne odpowiedzi otrzymuje jeden duży plus do dziennika. Za pięć - dwa duże plusy. Uczeń, które odpowie najwięcej na lekcji (minimum 5 razy) otrzymuje ocenę bardzo dobrą do dziennika.
- h. Za pracę dodatkową np. prezentację multimedialną otrzymuje ocenę celującą do dziennika.

5.1. Warunki uzyskiwania ocen śródrocznych i końcoworocznych:

Klasyfikacja ocen:

- cząstkowe, określające osiągnięcia edukacyjne ucznia ze zrealizowanej części podstawy programowej; dopuszcza się stosowanie przy ocenach znaku „+” lub „-”,
- klasyfikacyjne śródroczne i roczne podsumowujące osiągnięcia edukacyjne ucznia za dane półrocze (rok szkolny).

5.2. Zasady zamiany średniej ważonej na ocenę szkolną:

niedostateczny - dla średniej z przedziału (1,00- 1,700)

dopuszczający - dla średniej z przedziału (1,701- 2,699)

dostateczny - dla średniej z przedziału (2,700-3,599)

dobry - dla średniej z przedziału (3,600- 4,599)

bardzo dobry - dla średniej z przedziału (4,600- 5,499)

celujący - dla średniej z przedziału (5,500-6,000)

Ocena roczna wystawiana jest na podstawie średniej arytmetycznej średnich ważonych z obu okresów i odpowiada średnim z powyższych przedziałów

5.3. Prace pisemne oceniane są za pomocą punktów, które przeliczane są na stopnie wg następującej skali:

100% - 99% - stopień celujący. Gratuluję! Wybitnie opanowałeś/łaś sprawdzane wiadomości i umiejętności. Staraj się utrzymać tak wysoki poziom.

98% -90%-stopień bardzo dobry. Brawo! Bardzo dobrze opanowałeś/łaś sprawdzaną umiejętność. Staraj się utrzymać tak wysoki poziom. Pracuj tak dalej.

89% -72% -stopień dobry. Dobrze opanowałeś/łaś sprawdzane umiejętności. Doskonali posiadaną wiedzę. Powtórz te nieliczne zagadnienia, które sprawiły Ci problem.

71% -50% -stopień dostateczny. Opanowałeś podstawowe umiejętności i jesteś na dobrej drodze do uzyskania lepszego wyniku. Musisz nadal doskonalić swoją wiedzę. Powtórz zagadnienia, które sprawiły Ci trudność.

49% -30% -stopień dopuszczający. Radzisz sobie dobrze, ale tylko z prostymi, podstawowymi zagadnieniami. Musisz poświęcić więcej czasu na doskonalenie swoich umiejętności i wiadomości.

29% -0% -stopień niedostateczny. Masz duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, musisz poświęcać dużo więcej czasu na zapamiętywanie podstawowych informacji.

W komentarzu nauczyciel informuje ucznia o jego osiągnięciach edukacyjnych oraz daje wskazówki do dalszej pracy.

Odpowiedzi ustne -przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel przekazuje uczniowi uzasadnienie w postaci ustnej informacji zwrotnej.

Wobec uczniów, którzy posiadają opinię lub orzeczenie z PPP dostosowuje się kryteria oceny zgodnie z zaleceniami poradni. 4. Ocena śródroczna i koczowa jest ustalana na podstawie wagi ocen uzyskanych z poniższych form aktywności według ustalonego procentowego udziału ze średnich arytmetycznych:

- 35% - prace klasowe i sprawdziany,
- 35% - odpowiedzi ustne oraz praktyczne zadania, ćwiczenia, ćwiczenia ratownicze
- 20% - kartkówki,
- 10% - prace domowe, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, własne notatki,
- 10% - praca w grupach i aktywność na lekcjach,
- 10% - wkład pracy ucznia i przygotowanie do lekcji.

5.4. Warunki i tryb ustalania oceny wyższej niż przewidywana:

- a. oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów),
- b. na dwa tygodnie przed końcoworocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej wychowawca klasy jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (na zebraniach z rodzicami) o przewidywanych dla niego rocznych ocenach z zajęć edukacyjnych,
- c. nauczyciel przedmiotu wpisuje proponowaną ocenę do dziennika lekcyjnego,
- d. ocena klasyfikacyjna może być wyższa niż proponowana, jeśli uczeń spełnia następujące warunki:
 - systematycznie uczęszcza na lekcje z wyjątkiem usprawiedliwionych nieobecności spowodowanych chorobą lub innymi przyczynami losowymi;

- oceny cząstkowe wskazują na to, że uczeń może starać się o uzyskanie oceny wyższej;
 - napisze przygotowany przez nauczyciela sprawdzian z wiadomości i umiejętności dostosowany poziomem do oczekiwanej oceny.
- e. jeżeli po wystawieniu oceny proponowanej uczeń nie będzie uczestniczył w zajęciach lub rażąco będzie zaniedbywał swoje obowiązki wobec przedmiotu, ocena końcowa może być niższa niż proponowana,
- f. wniosek dotyczący uzyskania oceny wyższej niż proponowana należy złożyć u nauczyciela przedmiotu, jednak nie później niż w ciągu dwóch dni od przekazania przez nauczyciela informacji o ocenie przewidywanej,
- g. jeżeli uczeń nie spełnia warunków zawartych w punkcie 5.4.d wniosek może zostać odrzucony,
- h. uczeń może być niesklasyfikowany z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jeśli jego frekwencja na zajęciach nie przekracza 50% czasu przeznaczanego na dane zajęcia w szkolnym planie nauczania. Decyzję o klasyfikacji podejmuje Rada Pedagogiczna.

KRYTERIA OCEN NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Dział I. Bezpieczeństwo państwa

Dział II. Postępowanie w sytuacjach zagrożenia

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu,
- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć,
- nie interesuje się przedmiotem i wykazuje brak chęci do nauki.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- wymienia zagrożenia dla grup społecznych,
- wymienia i omawia najczęstsze zagrożenia zdrowia i życia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności,
- omawia przyczyny powodzi-wyjaśnia jak należy się zachować w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno,
- wymienia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią,
- wymienia najczęstsze przyczyny pożarów,
- wymienia podstawowe środki gaśnicze,
- omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wskazuje jego typowe, rozmieszczenie w obiektach publicznych (także w szkole),
- identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej,
- wyjaśnia, jak należy się zachować w przypadku dostrzeżenia pożaru,
- potrafi wezwać telefonicznie pomoc do gaszenia pożaru,
- wyjaśnia jak należy gasić zarzewie ognia,
- wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku,

- wyjaśnia znaczenie terminu ewakuacja,
- potrafi określić jakie substancje można gasić wodą a jakie nie.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- charakteryzuje najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki,
- wyjaśnia znaczenie terminu „sytuacja kryzysowa”,
- wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji terenów zagrożonych powodzią,
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych,
- charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych,
- omawia przyczyny wypadków oraz katastrof komunikacyjnych i technicznych,
- wymienia powinności obywatelskie w zakresie ochrony i obrony cywilnej.

Ocena dobra:

Uczeń:

- wymienia zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej,
- wskazać lokalne zagrożenia powodziowe,
- uzasadnia potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń hydrotechnicznych,
- charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole, najbliższej okolicy,
- opisać zasady ratowania ludzi, zwierząt i mienia z pożaru,
- wyjaśnia znaczenie terminów wypadek i katastrofa,
- omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof (komunikacyjnych i innych),
- wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- podaje nazwę organu państwa odpowiedzialnego za bezpieczeństwo państwa,
- wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym,
- potrafi dokonać analizy lokalnych zagrożeń związanych z powodzią,
- kompletuje sprzęt i wyposażenie przydatne podczas ewakuacji i uzasadnia swój wybór.

Ocena celująca:

Uczeń:

- potrafi wymienić struktury centralne i lokalne zarządzania kryzysowego w przypadku powodzi,
- potrafi opracować instrukcję przeciwpożarową konkretnego obiektu,
- potrafi przygotować wywiad z przedstawicielami policji o zagrożeniach wypadkami i katastrofami komunikacyjnymi w najbliższej okolicy i działań zapobiegawczych.

Dział III. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu,
- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć,
- nie interesuje się przedmiotem i wykazuje brak chęci do nauki.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń

- rozpoznaje oznaki zatrzymania oddechu i krążenia,
- potrafi wskazać miejsce wykonania masażu serca,
- wyjaśnia na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa,
- wykonuje czynności resuscytacyjne popełniając liczne błędy, korzysta z pomocy nauczyciela,
- układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, popełniając liczne błędy, korzysta z pomocy nauczyciela,
- wyjaśnia na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniach,
- wie kiedy ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej,
- wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy,
- wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia,
- wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; posługuje się apteczką pierwszej pomocy,
- udziela pomocy w przypadku krwawienia z nos,
- wymienia główne przyczyny złamań, zwichnięć, skręceń,
- wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej,
- wymieni części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniu,
- udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego,
- wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie, burzy i czego należy unika,
- wymienia najczęstsze przyczyny zatruc,
- wymienia najczęstsze przyczyny utonięć,
- wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych,
- omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; prawidłowo bada jej oddech,
- wykonuje czynności resuscytacyjne popełniając błędy, korzysta z pomocy nauczyciela,
- układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, popełniając błędy, korzysta z pomocy nauczyciela,
- omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika,
- wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia ich znaczenie,
- omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy,
- wymienia rodzaje krwawień,
- potrafi określić ogólne zasady udzielania pomocy przy złamaniach,
- wyjaśnia czym jest zasłabnięcie i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia,
- wyjaśnić na czym polega pierwsza pomoc w wychłodzeniu, w odmrożeniu,
- wyjaśnia jak można pomóc osobie, która ucierpiała na wskutek udaru,
- omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów,
- wyjaśnia, jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym,
- wyjaśnia na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach pokarmowych, lekami, gazami, środkami chemicznymi,
- wyjaśnia jak należy postępować by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym.

Ocena dobra:

Uczeń:

- wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową popełniając niewielkie błędy,
- wymienia zagrożenia osoby nieprzytomnej,
- układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, popełniając niewielkie błędy,
- udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia,
- udziela pomocy przy urazach kończyn,
- wyjaśnia od czego zależy temperatura odczuwalna,
- omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach,

- potrafi udzielić pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego skóry, przętyku i przewodu pokarmowego, oczu,
- wyjaśnia jak należy postępować by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- samodzielnie wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową nie popełniając błędów,
- bezbłędnie układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego oraz układu krążenia człowieka,
- wyjaśnia jak w Polsce działa system ratowniczy,
- wyjaśnia dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu,
- demonstruje sposób użycia chusty trójkątnej,
- wyjaśnia znaczenie terminów: udar ciepłny i udar słoneczny,
- wyjaśnia jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń,
- uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych.

Ocena celująca:

Uczeń

- przedstawia schemat postępowania ratowniczego z wykonaniem niezbędnych zabiegów resuscytacyjnych,
- wyjaśnia do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować,
- wyjaśnia zagrożenia związane z brakiem udzielania pomocy osobie z napadem drgawkowym napadem duszności zwałem serca, udarem mózgu,
- omawia skutki działania bardzo wysokiej temperatury i bardzo niskiej temperatury na organizm ludzki,
- potrafi dostosować postępowanie do rodzaju zatrucia i drogi wnikania zgodnie ze schematem postępowania ratowniczego,
- potrafi zaproponować działanie przeciwwstrząsowe przy oparzeniach,
- potrafi zdiagnozować i udzielić pomocy poszkodowanym w nagłych zachorowaniach zgodnie ze schematem ratowniczym,
- potrafi przedstawić schemat postępowania ratowniczego z niezbędnym wykonaniem zabiegów resuscytacyjnych.

Dział IV. Profilaktyka zdrowotna

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu,
- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć,
- nie interesuje się przedmiotem i wykazuje brak chęci do nauki.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- wyjaśnia, na czym polegają zdrowy styl życia,
- wymienia podstawowe choroby cywilizacyjne,
- wymienia sposoby dbania o własne zdrowie,
- proponuje działania jak radzić sobie ze stresem .

Ocena dostateczna

Uczeń:

- omawia jaki wpływ ma na nasze zdrowie ma właściwe odżywianie i jego wpływ na nasze dalsze życie,
- wyjaśnia znaczenie terminów: piramida zdrowia, nadwaga itd.,
- rozpoznaje bariery w procesie komunikacji interpersonalnej,
- wyjaśnia co to jest norma społeczna i umiejętności życiowe.

Ocena dobra**Uczeń:**

- wyjaśnia znaczenie terminu zdrowie,
- wymienia czynniki, które wpływają na nasze zdrowie,
- charakteryzuje wymiary zdrowia,
- uzasadnia jaki wpływ na nasze zdrowie mają środki psychotropowe,
- wyjaśnia znaczenie terminu zdrowy styl życia, komunikacja interpersonalna itd.,

Ocena bardzo dobra**Uczeń:**

- omawia sposoby postępowania w przypadku niewłaściwego stylu życia,
- wyjaśnia znaczenie terminów: zdrowie, zachowanie zdrowotne, stres, norma społeczna, itd.,
- wymienia czynniki, które utrudniają komunikację interpersonalną,
- wymienia zagrożenia płynące ze świata zewnętrznego, które mają wpływ na nasze życie i jego jakość.

Ocena celująca**Uczeń:**

- wymienia wszystkie bariery w komunikacji interpersonalnej,
- podaje przykłady komunikatora werbalnego i niewerbalnego,
- wyjaśnia dlaczego zachowanie prozdrowotne jest bardzo ważne,
- wymienia konsekwencje zażywania narkotyków i dopalaczy,
- wyjaśni jak rozumie pojęcie normy społecznej i podaje przykłady norm występujących w szkole,
- potrafi wymienić sposoby radzenia sobie z emocjami i ze stresem.

OCENA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI PROBLEMAMI EDUKACYJNYMI ORAZ Z ZALECENIAMI PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

Objawy zaburzeń u uczniów z dysleksją:

- trudności z zapamiętywaniem nazw powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej,
- trudności w przygotowaniu do działania ratowniczego,
- trudności w nabyciu umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- problemy w prawidłowej ocenie w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia,
- problemy z organizacją i koordynacją przy udzielaniu pierwszej pomocy.

Symptomy trudności u uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna:

- trudność w selekcji i wybraniu najważniejszych treści (tendencja do pamięciowego uczenia się wszystkiego po kolei),
- problem z zapamiętywaniem nazw powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej,
- nieumiejętność organizacji i koordynacji przy udzielaniu pierwszej pomocy.

Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej.

W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni, m.in.:

- wydłużanie czasu wykonywania ćwiczeń (szczególnie podczas pisemnego sprawdzania wiedzy i umiejętności),
- dawanie możliwości zaliczania partii materiału oraz poprawiania negatywnych ocen w indywidualnym kontakcie z nauczycielem,
- częstsza kontrola ucznia przez nauczyciela, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wyjaśnień, ukierunkowywanie działania,
- upewnianie się czy uczeń nadąża za tempem pracy klasy,
- możliwość rozbicia poleceń złożonych na prostsze i ocenianie ich wykonania etapami,
- branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
- możliwość (za zgodą nauczyciela) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego pytania złożonego,
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające uczniowi zapamiętywanie,
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne w celu urozmaicenia procesu nauczania,
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu ćwiczeń,
- możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej,
- unikanie odpytywania na forum klasy, jedynie w przypadku samodzielnego zgłaszania się ucznia,
- bazowanie na mocnych stronach ucznia, np. dobrych możliwościach umysłowych, dużym zasobie wiadomości ogólnych, zainteresowaniach, pozytywnych cechach,
- stałe motywowanie do pracy poprzez docenianie ambicji, starań i pracy własnej ucznia,
- udzielenie pomocy w zakresie skutecznych technik uczenia się i organizacji pracy,
- wspieranie ucznia poprzez docenianie najmniejszego wysiłku włożonego w wykonanie zadania, podkreślanie jego pracowitości i zaangażowania,
- umożliwienie oddawania obszerniejszych prac dodatkowych pisanych na komputerze,
- przydzielenie miejsca w pierwszej ławce.

Sposoby dostosowania wymagań do pracy z uczniem zdolnym:

- zadawać uczniom zdolnym dodatkowe zadania podczas prac klasowych i domowych,
- uczeń zdolny, poproszony przez nauczyciela, może korygować błędy kolegów,
- umożliwić uczniom zdolnym prowadzenie fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji),
- zachęcać do czytania czasopism związanych z danym przedmiotem,
- motywować do udziału w konkursach przedmiotowych, zarówno szkolnych, jak i pozaszkolnych,
- zachęcać do samodzielnego poznawania przez ucznia zdolnego nowego materiału,
- przekazywać pod opiekę stałą lub doraźną uczniów słabych uczniom zdolnym,
- powierzać im przewodnictwa w grupach lekcyjnych.

UWAGA!

O wyborze formy dostosowania wymagań decyduje nauczyciel w oparciu o zalecenia PPP. Nauczyciel w miarę możliwości dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb

i możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z zaleceniami PPP. Nauczyciel nie musi stosować wszystkich form jednocześnie.